

Ден на славянската писменост и българската просвета и култура

Кирил и Методий

Български всеучилищен химн

"Върви, народе възродени,
към светла бъднина върви,
с книжовността, таз сила нова,
съдбините си ти поднови!

Върви към мощната Просвета!
В световните борби върви,
от длъжност неизменно воден -
и Бог ще те благослови!

Напред! Науката е слънце,
което във душите грей!
Напред! Народността не пада
там, дето знаньето живей!

Безвестен беше ти, безславен!...
О, влез в Историята веч,
духовно покори страните,
които завладя със меч!..."

Тъй солунските двама братя
насърчаваха дедите ни...
О, минало незабравимо,
о, пресвещени старини!

България остана вярна
на достославний тоз завет -
в тържествуване и в страданье
извърши подвизи безчет...

Да, родината ни години
пресветли преживя, в беда
неопикуема изпадна,
но върши дългът се всегда!

Бе време, писмеността наша
кога обходи целий мир;
за все световната просвета
тя бе неизчерпаем вир;

бе и тъжовно робско време...
Тогаз Балканский храбър син
навеждаше лице под гнета
на отоманский властелин...

Но винаги духът народен,
подпорка търсеше у вас,
о, мъдrecи!... През десет века
все жив остана ваший глас!

О, вий, които цяло племе
извлякохте из мъртвина,
народен гений възкресихте -
заспал в глубока тъмнина;

подвижници за права вярна,
сеятели на правда, мир,
апостоли високославни,
звезди върху Славянски мир,

бъдете преблагословени,
о вий, Методий и Кирил,
отци на българското знанье,
творци на наший говор мил!

Нека името ви да живее
във всенародната любов,
речта ви мощна нек се помни
в Славянството во век веков!

Русе, 1882, априлий 15
[сп. "Мисъл", 1892, кн. IX-X]

Светският празник за св.св.Кирил и Методий, който се развива като специфично българско явление, бележи началото си през Възраждането и се свързва с училищните тържества, които са били организирани на 11 май, когато Църквата отбелязва празника на двамата свети братя. Първи известия за празнуването на Кирил и Методий на 11 май във възрожденската ни книжнина, намираме в "Христоматия славянского языка" от 1852г. на Неофит Рилски.

През 1857 г. денят на светите братя е почетен в българската църква "Св. Стефан" в Цариград, заедно със служба и за св. Иван Рилски. На следващата година, 1858г. този ден е отпразнуван и в Пловдив с тържествена служба в църквата "Света Богородица", а след това учителят Йоаким Груев произнася вълнуващо слово за живота и делото на Кирил и Методий.

В словото си, произнесено по случай 24 май 2003 година пред Народната библиотека "Св.св. Кирил и Методий", акад. И. Юхновски обаче разказва за сборник с арменски пътеписи от 1813 г., в който е открито описание от един свещеник, свидетелстващ, че на 22 май 1803 г. го завели в Шумен "на празник на писмеността на българите" и той видял "как те пели тъжни песни и после играли хоро". Така сега знаем, че първото известно ни светско честване на Кирил и Методий у нас е точно от преди повече от 200 години. Това е най-дълго честваният празник в държавата ни.

В средата на XIX век празникът се чествал и в Русия, и в България, във връзка със започналата борба за църковна независимост. От 1863 г. 11 май се установява като църковен празник на светите равноапостоли Кирил и Методий. В София празникът бил организиран от учителя Сава Филаретов.

След Освобождението 11 май става всеучилищен празник на славянските първоучители. Тогава възниква и идеята за празничен химн. В Русе, през 1892 г. Стоян Михайловски, тогава учител в Мъжката гимназия, написва химна "Върви народе възродени". През май 1901г. учителят от Петокласното Ловчанско училище Панайот Пипков написва музиката към текста.

С въвеждането на григорианския календар през 1916 г. празникът, отбелязван от държава и Църква, се чества на един ден - 24 май. След 1969 г. се провежда изкуствена секуларизация чрез отделяне на църковния от светския календар, затова днес вече си имаме два празника - църковен (11 май) и светски (24 май). Денят на св.св.Кирил и Методий е един от първите официални празници на възродената българска държава, превърнал се в празник на цялостния духовен живот и днес, в светлината на традицията, празникът 24-ти май обединява минало и бъдеще, за да обогати настоящето

За официален празник 24 май е обявен с решение на 9-ото Народно събрание на 30 март 1990 г.

За буквите

Глаголицата е графична система на основата на фонетиката на славянския език. Основни знаци за изписване на глаголическите букви са кръстът, кръгът и триъгълникът. В графичната ѝ структура се откриват първообрази на букви или отделни буквени очертания от гръцкото ръкописно писмо. Съществуват предположения за заемки също от източни и други азбуки. Глаголицата се е използвала активно в българските земи и частично - в други населени със славяни земи до XII в.

Още в началния етап от създаването на Плиско-Преславското средище се променя съществуващият правопис и се опростява графичната система на глаголицата. Появява се нова графична система, наречена кирилица. Неин автор е Климент Охридски. Той използва за първообраз гръцкото унциално (заглавно) писмо, използвано в Плиска преди глаголицата. В първоначалния си вид кирилицата представлява симбиоза между 24 букви от гръцката азбука и други 14 специфични славянски букви, заети от глаголицата. През X в. кирилицата се усъвършенства чрез допълнително опростяване на някои от графичните елементи. От XII в. глаголицата по естествен начин отстъпва място на кирилицата с нейните по-опростени и усъвършенствани букви.

През следващите векове старобългарският книжовен език с неговата кирилица намира приложение и в други славянски православни страни поради близостта на славянските езици. Кирилицата се превръща в основа за създаването на староруски и старосръбски книжовен език. След 1917 г. по свои вътрешнополитически съображения Москва я налага като основа за азбуки на многобройните неславянски народности, нямащи своя писменост: абхазите, башкирите, ескимосите, киргизите, комите, узбеките, татарите, чеченците, чувашите и др. Кирилицата е въведена и в Монголия. Тази универсалност на старобългарската писменост, използвана повече от 11 века, говори за гениалността на нейните създатели и последователи, подпомогнати прозорливо от мъдреца княз Борис и неговия син - цар Симеон.

†	Ɑ	Ɱ	Ɐ	Ɒ	ⱱ	Ⱳ	ⱳ	ⱴ	Ⱶ	ⱶ
а	б	в	г	д	е	ж	дз	з	и	и
ⱷ	ⱸ	ⱹ	ⱺ	ⱻ	ⱼ	ⱽ	Ȿ	Ɀ	Ⳁ	ⳁ
и	г	к	л	м	н	о	п	р	с	т
Ⳃ	ⳃ	Ⳅ	ⳅ	Ⳇ	ⳇ	Ⳉ	ⳉ	Ⳋ	ⳋ	Ⳍ
у	ф	х	о	ш	ц	ч	щ	ъ	ы	ь
Ⳏ	ⳏ	Ⳑ	ⳑ	Ⳓ	ⳓ	Ⳕ	ⳕ			
я	ю	ѣ	ѡ	ѣѡ	ѣѡ	ѣѡ	ѣѡ			

ЗА ХРИСТО БОТЕВ

"Само онзи, който е свободен, само той може да се нарече човек в пълния смисъл на думата" в. "Знаме" бр. 23, 27 юли 1875 г.

"Както окото е потребно за светлината, ухото за звукът, а разумът за разбирането и на най-простите истини, така също науката, образованието и развитието са потребни за който и да е народ, за да достигне до известна степен на своето благосъстояние..." в. "Знаме" бр. 1, 8 декември 1874 г.

"Идеята за свободата е всесилна и любовта към нея сичко може да прави." в. "Знаме" 22, 13 юли 1875 г.

"За разлика от много други народи, ние имаме своята Околчица- този истински връх-символ, този истински храм на свободата. Ние българите имаме своя 2 юни. На този ден Врачанският Балкан става българската Голгота".

"На този ден се сбъдва пророчеството и мечтанието на великия български поет и революционер - "пътят е страшен, но славен"

"Никак не би било пресилено да кажа, че саможертвата на Ботев и неговите съратници промени съдбата на България"

"Малко е да се каже, че Ботев се превърна в нравствен критерий. Той възпява величието на българския национален дух"

*Президент на Република България **Георги Първанов***

Паметник-костница на Ботевите четници край Ботевград, с. Скравена

АБВ

Професионална гимназия по икономика "Иван Илиев"

Брой 5/2008 г.

II УЧИЛИЩЕН ПАНАИР НА ТРЕНИРОВЪЧНИТЕ ФИРМИ

"УЧЕНЕ ЧРЕЗ ДЕЙСТВИЕ"

27 и 28 Март 2008 г.

МЛАДЕЖКИ ДОМ – БЛАГОЕВГРАД

Победители в конкурсите:

- 🏆 Каталог на фирмата – УТФ „АВТОЦЕНТЪР МАНИЯ” ООД
- 🏆 Фирмени рекламни материали. – УТФ “ADVANCED COMPUTER TRADING” ООД
- 🏆 Проект за фирмено облекло – УТФ „КОЖЕНО ВЪЛШЕБСТВО” ООД
- 🏆 Проект за оформяне на рекламен щанд – УТФ „БАЛАНС” ООД

Награда за цялостно представяне - УТФ „КУКУРУКУ” ООД

